

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería comunitaria I

Materia	Enfermería comunitaria I			
Código	V53G140V01104			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Giráldez Miranda, Esperanza María			
Profesorado	Enríquez de Salamanca Holzinger, Ignacio Martín Giráldez Miranda, Esperanza María			
Correo-e	mgiraldez@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Esta materia introduce aos estudantes nel modelo de la Enfermería Comunitaria, para identificar problemas de saúde, con orixe nos seus determinantes sociais, culturais e #ambiental.			

Competencias

Código	
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural.
B5	Diseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas.
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles.
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do ámbito, para atender ás persoas en situacións de saúde ou enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos de poboación, identificando as posibles causas dos problemas de saúde.
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Ser capaz de manexar el concepto saúde- enfermidade e de aplicar nocións de Demografía sanitaria.	B4 B16	C24 C26	D5
Ser capaz de aplicar el Método epidemiolóxico e os Modelos *causales	B5 B6	C23 C25	

Contidos

Tema

Saúde e enfermidade: concepto ecolóxico. Determinantes de saúde. Niveis de prevención. Saúde comunitaria. Enfermaría de saúde pública.	Historia da saúde pública Historia da Enfermaría Comunitaria 1) Estado e Situación da saúde. 2) Componentes principais para el estudo del Estado e Situación de Saúde Poboacional. 3) Condicionantes da Saúde 4) Concepto de risco, factor de risco e grupos de alto risco. 5) Medición do Risco a. Determinantes Biolóxicos de Saúde *b. Determinantes e saúde ambiental *c. Determinantes Socioeconómicos de Saúde
Demografía sanitaria: Composición e dinámica da poboación. Mortalidade,natalidade,fecundidade. As migracións.	Demografía estática e dinámica Indicadores: - Mortalidade - Natalidade - Fecundidade - Migración - Componentes de crecemento e desenvolvemento
Saúde ambiental e ecolóxica: a saúde en relación con el auga, el aire, el clima. Contaminación ambiental. Tratamento de residuos e pragas.	RESIDUOS Plan de xestión de residuos Manexo de residuos sanitarios segregación,almacenamento e tratamento.
Microbioloxía. Desinfección e *esterilización	MICROBIOLOXÍA 1. Breve *taxonomía. 2. Xermes *epidemiológicamente relevantes nos hospitais 3. O problema da Resistencia aos antibióticos CONTROL DA *INFECCION Cadea epidemiolóxica Medidas de Prevención da infección: Precaucións *Stándard e fronte ao mecanismo de transmisión DESINFECCIÓN E *ESTERILIZACIÓN Concepto de *asepsia conceptos *t clasificación de limpeza, desinfección e *esterilización. INTRODUCCIÓN Ás ENFERMIDADES *TRANSMISIBLES Formas de Presentación: Esporádica, Epidemia, pandemia e *endemia Períodos en enfermidades infecciosas: incubación, *latencia, *transmisibilidade,.. Parámetro *Theta Caso índice, primario, *coprimario e secundario Taxa de ataque *R0 e proporción crítica de vacinados
*Epidemioloxía: Marco conceptual e evolución histórica. Método epidemiolóxico. Teoría da causalidade. Modelos *causales. Medidas de frecuencia: Incidencia e prevalencia. Medidas de risco. Risco relativo e atribuíble. *Epidemioloxía descritiva e analítica. *Epidemioloxía experimental. Vixilancia epidemiolóxica.	1.Definición 2. Causalidade. Teorías e modelos 3. Indicadores epidemiolóxicos. 4. Medidas de frecuencia, asociación e impacto 5. *Epidemioloxía descritiva, experimental vixilancia epidemiolóxica Tipos de estudos epidemiolóxicos Estudos de *cohortes Casos controles

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	2	0	2
Lección maxistral	46	92	138
Estudo de casos/análises de situacións	2	0	2
Traballo tutelado	2	2	4
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a ***exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou ***algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballo tutelado	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escritura□ baixo **tutorización do equipo docente
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a **exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou **algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escritura□ baixo **tutorización do equipo docente, mediante concertación de citas presenciais, consulta por correo ou outros vías.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	2.5	B5 B6 B16	D5
Estudo de casos/análises de situacións	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.	2.5		
Traballo tutelado	Outorgarase un máximo de dous puntos aos traballos realizados polos alumnos de forma individual ou colectiva segundo establézase na explicación do proxecto a realizar.	20	B5 B6 B16	C23 C25
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que poderán incluír preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	75	B4 B6	C23 C24 C25 C26

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia, obterase, da suma do resultado de preguntalas tipo test (poderán incluír casos e /ou problemas traballados en en a aula) e os traballos tutelados, tendo un 5 % da nota para asignar segundo a participación activa no desenvolvemento das clases así como a realización de exercicios, problemas ou análises de situacións. Deberase alcanzar unha nota mínima de 4 no exame test para contabilizar o 25% restante.

Os exames realizaranse os días:

11 de xaneiro de 2018 ás 10 h. nas aulas 21 e 23

4 de xullo ás 12 h. na aula 11

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Center of Disease Control, **Nursing homes and Assisted living**,

Miguel Ángel Royo Bordonada, Javier Damián Moreno, **Metodo epidemiológico**, 2009

Ana Belén Salamanca Castro., **El aeiou de la investigación en enfermería.**, Ed Fuden, 2013

PIÉDROLA GIL, **Medicina preventiva y salud pública.**, II Edición,

Bibliografía Complementaria

Toledo Curbelo, **Fundamentos de salud pública**,

M. Torres, P. Arina, E. Escobar, A. López, M.L. Palos, **Enfermería en los servicios de Medicina Preventiva: funciones, actividades, responsabilidades.**, Vol. 23, Suplemento 2, 2000

J.A. MIRÓN CANELO, M. ALONSO SARDÓN., **MEDIDAS DE FRECUENCIA, ASOCIACIÓN E IMPACTO EN INVESTIGACIÓN APLICADA**, 2008

Miquel Pujol, Enric Limón, **Epidemiología general de las infecciones nosocomiales. Sistemas y programas de vigilancia. Enferm Infecc Microbiol Clin.**, 2013

J. Llorca et al., **Fracción atribuible poblacional: cálculo e interpretación.**,

Prevención de las infecciones nosocomiales GUÍA PRÁCTICA, 2ª, 2003

J.A. García-Rodríguez, J.J. Picazo., **Compendio de microbiología médica**, Ed. Harcourt,

Josep Argimon, Josep Jiménez Villa., **Métodos de investigación clínica y epidemiológica.**, 3ª Edición., Elsevier, 2004

Lucía Mazarrasa Alvear, **Salud pública y enfermería comunitaria.**, 2ª Ed., McGraw-Hill Interamericana de España, 2003

Jorge Humberto Blanco Restrepo, **Fundamentos de Salud Pública.**, 2ª Ed., Corporación para Investigaciones Biológicas CIB, 2005

Antonio Frías Osuna, **Salud pública y educación para la salud.**, Elsevier España, 2000

Pedro Maldonado Cruz, **Demografía. Conceptos y técnicas fundamentales.**, Plaza y Valdés, 2005

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería comunitaria II/V53G140V01206

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Estatística: Estadística/V53G140V01106